

Cerkveni Glasbenik

Glasiilo Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z glasbeno prilogo vred 5 kron,
za cerkve ljubljanske škofije 4 krone, za dijake 3 krone.

Uredništvo in upravništvo: Pred Škofijo št. 12, I. nadstr.

Cerkveno petje v domačem jeziku pri tihih sv. mašah.

Glede cerkvenega petja v domačem jeziku sv. Cerkev ni dala tako natančnih določil kakor za strogo liturgično latinsko petje. Sv. Cerkev je le splošno dovolila, da se sme peti v domačem jeziku: 1. pri vseh izvenliturgičnih ljudskih pobožnostih kakor tudi pri pobožnostih pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom, 2. pri tihih sv. mašah in 3. pri procesijah. Tega pa, kake pesmi naj se pojo pri cerkvenih ljudskih pobožnostih in še posebej pri tihih sv. mašah, sv. Cerkev ni določila. Ona ukazuje le to, da morajo teksti, ki se pojo v domačem jeziku, biti od višje cerkvene oblasti odobreni. (Odredba kongregacije za sv. obrede z dne 7. in 12. junija 1894.)

Pomanjkanje natančnejših odredb sv. Cerkve glede petja v domačem jeziku je morda kolikortoliko vzrok, da vlada zlasti pri tihih sv. mašah po mnogih krajih še vedno precejšen nered, nered v tem smislu, da se namreč petje na koru premalo vjema s svetim liturgičnim opravilom pri oltarju. Semtertje pojo pri sv. tihi maši same Marijine pesmi in to bodisi o Marijinih praznikih kakor tudi sicer, ponekod zopet o Božiču same božične itd.

To gotovo ni v redu, ker ni v duhu splošnih določil sv. Cerkve o cerkvenem petju in cerkveni glasbi. Sv. Cerkev hoče in zahteva, da se oltar in kor kolikor mogoče strinjata ter vjemata. Zato je omenjeno razvado glede petja Marijinih pesmi skozi celo sv. mašo grajal že blagopokojni ljubljanski knezoškof Iv. Krizostom Pogačar in sicer v razglasu¹⁾, ki se je po knezoškofovi odredbi prebral pri IV. občnem zboru Cecilijinega društva za ljubljansko škofijo dne 13. septembra 1880. Da ni v redu, če se pojo po povzdigovanju drugačne

¹⁾ Jos. Auer, Die Entscheidungen der hl. Ritenkongregation in Bezug auf Kirchenmusik nach der neuen Ausgabe der Decreta authentica, Pustet, Regensburg 1901, stran 96.

²⁾ Glej „Cerkveni Glasbenik“. 1880, 10. štev.

nego evharistične pesmi, povzamemo lahko po analogiji iz splošnega določila kongregacije za sv. obrede z dne 22. maja 1894. Dotično splošno določilo govori o petju po povzdigovanju pri slovesnih sv. mašah in pravi takole: „Če hoče zbor po odpetem Benediktusu, ki naj po rubrikah sledi neposredno (takoj) za povzdignjenjem sv. Krvi, do Pater noster še kaj drugega peti, dovoljuje to sveta kongregacija, toda le pod pogojem, da 1. od liturgičnega teksta nič ne izostane, 2. da petje celebranta pri opravljanju sv. daritve ne zadržuje in 3. da se tekst, ki ga zbor poje, ozira na presv. Zakrament.“¹⁾ — Če torej sv. Cerkev zahteva, da se liturgično petje po povzdigovanju ozira na presv. Zakrament, smemo z vso pravico sklepati, da želi sv. Cerkev isto tudi glede petja v domačem jeziku.

Brezdvomno bodo tudi sadovi sv. maše za pevce in vse vernike večji in obilnejši, če se bo petje v domačem jeziku bolj strinjalo z oltarjem, če se bodo kori bolj ozirali na posamezne dele sv. maše, pa tudi sicer kolikor mogoče poizkušali prilagoditi se raznim časom in godovom cerkvenega leta.

Red cerkvenega petja pri tihih sv. mašah naj bi bil nekako sledeč:

1. Od začetka sv. maše do evangelija ozir. darovanja: **mašne** pesmi (Vstop, Slava, Evangelij, Vera). Ob nedeljah v adventu in postu naj se „Slava“ izpusti, ker je tudi mašnik pri oltarju ne moli; pač pa se poje, če pade na kako adventno ali postno nedeljo praznik. „Slava“ naj se izpusti tudi na pepelnico in nedolžnih otročičev dan. Končno ni treba peti „Slave“ ob vseh tistih delavnih dneh, takozvanih ferijah (d e e a), ki se ne umaknejo niti kakemu svetnikovemu godu niti votivnemu oficiju; vendar pridejo ravno taki delavni dnevi (d e e a) manj v poštev, ker se ob takih dneh pri nas navadno pri sv. maši ne poje. Glede „Vere“ treba omeniti, da je mašnik istotako ne moli vsak dan pri sv. maši, ampak samo ob nedeljah, Gospodovih in Marijinih praznikih, ob godovih sv. apostolov in cerkvenih učencov ter še nekaterih drugih dneh; zato naj se tudi na koru poje le takrat, kadar jo moli mašnik, pa še tistikrat se lahko opusti, ker po navadi zadostujejo Vstop, Slava in Evangelij.

2. Od darovanja do povzdigovanja: a) pesmi prikladne takratnemu **cerkvenemu letu** (adventne, božične, postne, velikonočne, binkoštnje); dalje b) **Marijine** pesmi oz. v **čast svetnikom** in **sveticam** božjim, ki jih sv. Cerkev praznuje tisti dan ali v obližju tistega dne; c) popolnoma umestne so istotako — kar se razume že samoposebi — pesmi, ki se nanašajo na sv. mašo samo kot tako: Darovanje, Svet.

3. Od povzdigovanja do zavživanja: **evharistične** pesmi (pesmi v čast presv. Rešnjemu Telesu, presv. Srcu Jezusovemu, presv. Imenu Jezusovemu in obhajilne). Drugačne pesmi tu nikakor niso umestne. Poleg tega naj bi gg. organisti in pevovodje gledali tudi na to, da se po

¹⁾ Auer, str. 86.

povzdigovanju s petjem takoj prične. Za uvod k petju zadostuje prav kratka kadenca.

4. Od zavživanja do konca sv. maše: deloma še **obhajilne** pesmi, ki so naslovljene „po sv. obhajilu“; potem pesmi nanašajoče se na konec sv. maše, in ravno tako lahko zopet pesmi označene pri štev. 2 sub a) in b).

Kar se tiče splošne izbire pesmi za tihe sv. maše, naj bi veljalo pravilo: **večjim praznikom lepše pesmi!** O tem seveda, katerim pesmim naj damo glede lepote in dobrote prednost: starim ali novejšim, Slovenci tudi še sedaj žal nismo edini; vsak količkaj glasbeno izobražen in objektivni presojevalec pa sigurno ne bo niti trenutek pomišljal in se bo odločil za novejše avtorje. Prav gotovo je tudi, da bodo naši cerkveni zbori le tedaj napredovali in da se bo naša cerkvena glasba le na ta način povzdignila, če bo raslo zanimanje, študiranje in gojenje naše novejše in najnovejše cerkvenoglasbene literature.

Spomini na Dalmacijo.

(Poroča Ant. Grum.)

Usled bolezni sem se moral v decembru lanskega leta podati za dva meseca v Dalmacijo. Mudil sem se ob tej priliki največ v Spljetu, Sinju in Dubrovniku. Ker bo marsikoga zanimalo, kako se poje po Dalmaciji in kaki so običaji, naj sledi kratko poročilo.

Dne 10. decembra 1911 sem se odpeljal v večernim vlakom proti Trstu, kamor sem došel drugi dan zjutraj ob pol 7. uri. Trsta nisem imel prilike ogledati si, ker sem moral takoj na parobrod „Baron Gautsch“, ki se odpelje ob 8. uri po sinjem jadranskem morju proti Dalmaciji. Morje je bilo zelo viharno, ker je pihal močan južni veter, imenovan „široko“. Gugalo nas je, da je prihajalo marsikomu slabo, a tudi meni ni bilo baš po godu, dasiravno sem navajen na morje in mi ne more več škodovati. Ljubše bi mi bilo seveda lepo vreme, ker je ni lepše vožnje na svetu nego na ladji po gladki morski ravnini. Spomnil sem se na lepo našo pesem: „Buči, buči, morje adrijansko“, a pel je nisem . . . V Pulj smo dospeli ob 12. uri. Parobrod stoji samo eno uro v pristanišču, v katerem ob desni strani se nahajajo najstarejše pa tudi najnovejše vojne ladje naše mornarice. Imel sem komaj toliko časa, da sem si površno ogledal ogromne ostanke rimske arene, mogočne zgradbe, ki še sedaj priča o stavbeni umetnosti starih Rimljanov, obenem pa nam vzbuja spomine na nečloveško preganjanje in trpinčenje prvih kristjanov, ki so po arenah in amfiteatrah prelivali svojo kri za božjega Odrešenika.

Pulj, vojno pristanišče in trdnjava, ima približno toliko prebivalcev kakor naša Ljubljana. Po gričih okrog mesta pa je vse polno vidnih in skritih utrdb s topovi, ki jih stražijo noč in dan vojaki.

Odtod pa do Malega Lušinja nas je morje zibalo in premetavalo kakor orchovo lupino. V Zader, poitalijančeno glavno mesto Dalmacije, smo dospeli ob 7. uri zvečer, ob 12. ponoči v Spljet (Dijoklecijanovo mesto), drugi dan ob 8. uri zjutraj pa smo se izkrcali v Gružu, odkoder je pol ure pešpota do Dubrovnika — cilja mojega potovanja.

Nastopilo je krasno pomladansko vreme; solnce je grelo, da sem moral takoj odložiti pri nas neobhodno potrebni površnik. In ta zrak! Vse je zeleno: oljke, palme, ciprese, aloje, pomaranče, citrone, rožiči, pinije itd., itd. Vse je lepše nego pri nas. Dubrovnik je biser cele dalmatinske obale, ima krasno lego in razgled na jadransko morje, vrhutega pa blago podnebje, vsled česar se hodijo tu sem zdraviti tujci, največ Nemci in Angleži.

Dubrovnik ima s premestji Pile in Ploče okroglo devet tisoč prebivalcev. Mesto samo je obzidano z močnim trdnjavskim zidom, zidanim za časa dubrovniške ljudovlade, ki si je ohranila neodvisnost navzlic ljutim napadom Turkov in Benečanov, dokler ni padla pod avstrijsko krono.

V mestu samem je nad 20 cerkva in malih kapelic. Največje in najzanimivejše so: frančiškanska, stolna, dominikanska, sv. Vlaha in jezuitska. Tu imajo tudi pravoslavni dve cerkvi, židje pa svoj tempelj.

Stolna cerkev je posvečena Materi Božji; v glavnem oltarju se nahaja Tizianova slika na platno: Marijino Vnebovzetje. Za oltarjem se nahaja iz bronā vlit bizantinski orel, 2 m visok, ki služi bogoslovcem kot notni pult. Cerkev ima še 6 stranskih oltarjev, krasno prižnico, ki jo je naredil iz lesa nek Dubrovčan, in še več drugih zanimivosti in umetnin. Orgle so zelo starinske, vsaj po zunanji obliki, dasiravno jih je prenovil orglarski mojster Rieger. Na desni strani manuala se nahaja 32 registrov, med njimi za cerkveno glasbo neprikladni tamburin, ki se pa ob večjih praznikih vseeno uporablja.

Frančiškanska cerkev je tudi posvečena Materi Božji. Stoji na levi strani Stradona (glavne ulice) pri vhodu iz predmestja Pile. Glavni in stranski oltarji so kameniti, polni sveč in ozaljšani s suhimi cveticami, dasiravno bi bolj ugajale sveže, osobito ker je te lahko dobiti ob vsakem letnem času. Znamenite in v celi Dalmaciji največje in najboljše so orgle, delo Riegerjevo. Poleg cerkve je star samostan z najlepšim vrtom v celem Dubrovniku. Tu vidiš velike pomaranče, ki komaj drže svoj zlat sad; tudi palm in druge južne flore ne manjka. Pred vhodom v samostan na levi se nahaja od 00. frančiškanov oskrbovana lekarna, ki je v celi Evropi najstarejša.

Dominikanska cerkev stoji na južni strani pred izhodom v predmestje Ploče. Ogromna zgradba napravi na obiskovalca mogočen vtis. Glavni oltar je posvečen Materi Božji sv. Rožnega venca. Na stenah visi namesto križovega pota 15 velikih slik, ki predstavljajo skrivnosti vseh treh delov sv. rožnega venca. Na obeh straneh velikega oltarja se vidijo orgle (slično kakor v ljubljanski stolnici), ki pa se ne glase (piščali so samo radi simetrije); prave orgle se ne vidijo, ker so na levi strani nad

oltarjem. To cerkev oskrbujejo oo. dominikanci, katere ljudstvo nazivlja „beli fratri“, dočim pravijo oo. frančiškanom „crni fratri“.

Omenim le še eno znamenito cerkev, posvečeno zaščitniku dubrovnškega mesta, sv. Vlahu. Praznik se obhaja na dan 3. svečana z velikimi slavnostmi. Ta dan je vse mesto in okolica v zastavah, dan in noč pokajo puške in samokresi in se prepeva po ulici, ker v Dubrovniku obstoji navada, da se sme peti po javnih ulicah tudi po noči, dočim je petje v gostilni strogo zabranjeno, istotako tudi vsaka igra. Poulično streljanje pa je po celi Dalmaciji običajno, osobito o velikih praznikih, n. pr. o Božiču in Velikinoči. — Tudi v tej cerkvi je prenovil orgle že večkrat omenjeni Nemec Rieger.

(Konec prih.)

Nove orgle v Kortah na Koroškem.

Majhna, med gorovjem ležeča, od prometa precej oddaljena vas Korte je dobila po nekem bogatem in pobožnem kmetu svojo cerkvico, ki je s svojo čedno notranjo upravo podobna gorski roži. V cerkvici so manjkale še orgle. Vaščani so sklenili si omisliti tudi le té in so izročili delo g. Antonu Derniču, orglarskemu mojstru v Radovljici. V nedeljo 3. marca se je vršil blagoslov orgel, ki so pnevmatične in imajo sledečo dispozicijo:

Manual.

1. Violinski principal 8'
2. Salicional 8'
3. Flavta 8'
4. Eolina 8'
5. Burdonček 8'
6. Oktava 4'
7. Dvojna kvinta 2²/₅'.

Poleg tega se nahaja v orglah tudi tremolo za manual.

Pedal.

8. Subbas 16'
9. Pianobas 16'

Zveze.

1. Superoktavna v manualu.
2. Pedalna zveza k manualu.

Zbiralniki.

Piano, mezzo forte, forte.

Intonacija posameznih registrov je izvrstna. Mični osemčveljski registri, kakor: flavta, eolina, burdonček s tremolo dajo orglam posebno lep značaj. Tudi orgelska omara je fino izdelana in se cerkvici kaj dobro prilaga. G. Anton Dernič se je izkazal kot vesten, a tudi nadarjen orglarski mojster.

A. S.

Dopisi.

Z Bleda. — Na blejskem koru visi na orgelski omari, v lepem gotskem, z lipovimi ornamentami okrašenem okvirju, v moderni tehniki, umetniško s peresom risana, na pergament slikana diploma, kaj dragocene vsebine. Oglejmo si jo! Spodaj je narisana mala skupina, recimo pevska skušnja: V sredi igra na male orgle ženska postava: sv. Cecilija, na levi za orglami stoji skupina pojočih angelov, na desni, na strani sv. Cecilije pa skupina preprostih gorenjskih deklet-pevk, ki se jim vidi, da se z veliko vnemo pripravljajo za cerkev pod varstvom in vodstvom sv. Cecilije. Jako dobro so zadeti različni značaji: ena je vsa navdušena in v ognju, celo vstala je, da se ji vnema bere na kvišku uprtih očeh, žarečem obrazu in celi postavi; druga jo z nekim tihim veseljem, z neko srčno zadovoljnostjo, da sme tudi v tej družbi prepevati, ubira za sv. Cecilijo; tretja čisto zatopljena v globokoumno vsebino besedila in napeva bolj premišljuje nego poje, ali recimo: molí pojoč. — Iz te skupine raste po desnem robu šop lilij, na levo pa brsti roža polna cvetov, se vije ob levem robu na kvišku in se razpleta tudi ob zgornjem robu, dokler ne zadene v desnem vogalu ob papežev grb: tiaro in pod njo navskriž položena ključa, znamenje papeške oblasti. Ta grb krasi

jako dobro pogojeno sliko sv. Očeta Pija X. v profilu, ki je v zgornjem delu desnega roba nad lilijami narisana. — To je umetniški okvir za blejski pevski zbor kar moč važnega in častnega besedila, ki izpolnjuje sredino. Narisano je v modernih majuskulah v latinskem in slovenskem jeziku in se glasi takole: *Chorus cantorum parochiae Bled, qui primus in dioecesi Labacensi cantum Gregorianum secundum „Motu proprio“ Vestrae Sanctitatis magno cum gaudio excepit et septimo exinde anno labente cum majore adhuc amore strenue colit, ad pedes Sanctitatis Vestrae filiali pietate provolutus pro omnibus tunc et nunc et in posterum nomen sibi daturis apostolicam, quo Deus sudori ipsius et fervori benedicat ad gloriam Nominis Sui, parochiaeque Bledensis aedificationem petit benedictionem.*

Slovensko besedilo: Pevski zbor blejske župnije, ki se je prvi v ljubljanski škofiji po navodilih „motu propria“ Vaše Svetosti gregorianskega koralu z velikim veseljem oklenil in ga od tedaj že sedmo leto še z vedno večjo ljubeznijo goji, v otroški udanosti prosi pri nogah Vaše Svetosti za vse, ki so tedaj in zdaj in bodo v bodoče v tem zboru sodelovali, apostolskega blagoslova, da bi Bog njih trud in vnemo blagoslovil na slavo Svojemu Imenu in v izpodbudo vernikom blejske župnije.

Pod tem besedilom je pa to, kar je za blejski pevski zbor tako častno, s čimer se bo pač težko še kateri slovenski cerkveni zbor mogel ponašati: izredno dolg, dragocen avtograf (lastnoročni pripis) sedanjega, za lepo cerkveno glasbo in posebej še za tradicionalni koral tako izredno navdušenega sv. Očeta Pija X. Glasi se takole (v latinskem jeziku):

Dilectis filiis gratulamur ex animo et Deum adprecantes, ut qui divinas laudes cantare gaudent in terris, eisdem perpetuo canere mereantur in coelis, Apostolicam Benedictionem peramenter impertimus.

Ex aedibus Vaticanis die 20. Maji 1911.

Pius PP. X.

Po slovensko se to pravi:

Ljubljenim otrokom častitamo iz srca, in ko prosimo Boga, da bi ti, ki jih veseli slavo božjo prepevati na zemlji, zaslužili isto (slavo božjo) prepevati v nebesih, jim Apostolski Blagoslov z največjo ljubeznijo podeljujemo.

Iz palače vaticanske, dne 20. maja 1911.

Pij X. papež.

Kako je do tega prišlo? — Lansko leto je g. dr. Kimovec, ki je tačas bival v Rimu, napisal za rimski cerkvenoglasbeni list „Rassegna Gregoriana“ članek o cerkveni glasbi v ljubljanski škofiji s posebnim ozirom na motu proprij z dne 22. nov. 1903. Naravno je bilo, da se je pri tem v posebni vrsti ozrl na blejski cerkveni pevski zbor, ki se je takoj potem, ko je motu proprij luč sveta zagledal, začel v „novem“ koralu vaditi in je že l. 1904. — ne le organist (kar se še dandanes — žal — skoro po celi škofiji dogaja) — ampak cel zbor pel pri latinskih mašah „novi“ — recte tradicionalni — koral in se v prihodnjem letu 1905 naučil introitov in komunije za vse praznike, ki se ob njih na Bledu maša poje.

Dopis je vzbudil v Rimu (— saj imajo naše kraje vsaj za napol divje —) in drugod precej zanimanja (tako, da ga je n. pr. par angleških časnikov menda celo ponatisnilo), tudi do sv. Očeta je prišla menda vest, kako na Kranjskem skrbimo, da Njih željo prestavimo v dejstvo in jih je prav razveselila. Zgoraj imenovani gospod dopisnik je — kakor je pravil — izrazil predsedniku ital. splošnega „Cec. društva“ P. De Santiju, osebnemu prijatelju sv. Očeta željo, da bi tem pridnim in vztrajnim pevcem rad kako veselje napravil. P. De Santi je predlagal tole: Dajte narisati na pergamen adresu in popišite na kratko to, kar stoji v dopisu glede tega zbora bolj na dolgo; addresso ponesem v Vatikan in sicer ne skrivši, dasi bi to mogel, ampak po vseh instancah pojde k sv. Očetu. To bo sv. Očetu v posebno veselje, ker ga neizrečeno vzradosti, če sliši, da se ljudje koralu, njegovega ljubljenca, oprijemljejo, zlasti še zato, ker je marsikje tak odpor proti njemu. Z velikim veseljem bo dal svoj avtograf in zboru poseben blagoslov.

In res se je vse tako izvršilo, kar tudi blejski kor dokazuje. Addresso — kakor je zgoraj popisana — je narisal mladi, nadarjeni slovenski umetnik gosp. Ivan Vurnik,

sin rajnika Janeza Vurnika, znamenitega, samorastlega podobarja v Radovljici, čedni preprosti okvir z lipovimi ornamentami je izrezljal podobar g. Ropret, blejski domačin.

Naj bi bila izredna odlika sv. Očeta blejskemu zboru v bodrilo, da mu ljubezen do lepe, plemenite cerkvene glasbe ne ugasne, ampak se še huje razžari, da se mu zlasti tisto veselje do korala, tisti čut za njega lepoto, še poglobi, ukrepi in kar najlepše sadove obrodi, zlasti tega, da se izpolni nad vsemi molitev sv. Očeta: naj bi vsi, ki sedaj slavo božjo prepevajo, jo zaslužili tudi v nebesih prepevati v družbi zavetnice sv. Cecilije!

— e —

Št. Vid nad Ljubljano. Pred letom sem poročal o našem cerkveno glasbenem delovanju, naj danes v kratkem popišem, kaj se je v tem letu pri nas izpremenilo in kako smo delovali. — Pevski zbor se je pomnožil, tako da je sedaj na koru 29 pevcev in pevk. Z veseljem moram priznati, da je zbor res lep, kadar nastopimo skupno in smo dobro pripravljeni. Pevske vaje so sedaj ob torkih in četrkih, vendar se je kljub temu število podučevalnih ur v tem letu zmanjšalo za 32. Žalibog da cel zbor redkokdaj vadi. To pa vsled tega, ker so člani pevskega zbora po večini tudi igralci tukajšnjih društev, ter se s tem dostikrat odtegnejo petju. Zamujene pevske vaje nadomeščam kar mogoče v nedeljah po popoldanski službi božji. V nedeljo po prazniku sv. Cecilije 26. novembra l. l., smo priredili v dvorani koncert v proslavo svoji svet, zavetnici. Četudi je bila taka priredba prva, je občinstvo v obilnem številu prišlo poslušat naše delo, tudi iz sosednjih župnij je bilo več navzočih. Na odru, kjer smo nastopili, smo prav lepo okrasili podobo sv. Cecilije, ter s tem utisnili navzočim simbol naše prireditve. Čisti prebitek smo darovali za nove orgle, katerih že silno potrebujemo. Za letošnji praznik sv. Cecilije pa gojim željo, da jo še na mnogo lepši način proslavimo. — V cerkveno-muzikalični arhiv smo dobili zopet več novih muzikalij. Za to vsa čast g. župniku Valentinu Zabret-u. Vrednost cerkveno-muzikaličnega inventarja znaša gotovo že nad 500 K. Še pozni zanamci bodo veseli krasne zbirke

V zadnjem času smo naštudirali Alban Lippovo „Schutzengel Messe“, ki je lahka in lepa.

Vse v čast in slavo Božjo!

Lovro Hafner, organist.

Št. Jakob v Ljubljani. Dne 1. marca t. l. je preteklo eno leto, odkar sem nastopil službo organista pri mestni župni cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani, in si usojam ob tej priliki poročati, kaj smo se v tem času novega naučili in izvajali.

Izvajali smo tekom tega leta pet novo naštudiranih latinskih maš, in sicer: Ad. Rýchovski „Missa Loretta“ v B (inštrument.); M. Filke op. 90 v d-mol (inštrument.); Missa in honorem S. Francisci Seraphici, zl. A. Foerster; Missa duarum vocum, zl. F. Schaller, op. 132 in Missa „Rosa mystica“, zl. P. Griesbacher.

Poleg navedenih smo peli še razne druge latinske maše, ki so jih znali pevci še od poprej.

Korala se poslužujemo deloma novega, deloma še starega.

Pri navadnih mašah pa pojemo poleg starejših tudi najnovejše slovenske skladbe, n. pr.: od A. Foerster-ja, Fr. Gerbič-a, dr. Fr. Kimovc-a, St. Premrl-a, P. H. Sattner-ja i. dr.

Ant. Grum, organist.

Razne reči.

Δ Preč. g. P. Hugolin Sattner, konzistorialni svetnik, upravitelj frančiškanske župnije v Ljubljani in odličen slovenski skladatelj je dobil od cesarja vitežki križec Franc Jožefovega reda. K izredno visokemu odlikovanju si usojamo našemu velezaslužnemu in iskreno ljubljenu sotrudniku izreči najsrčneje čestitke.

Δ V Zagrebu je minoli mesec umrl gosp. Vatroslav Kolander, profesor glasbe in dolgoletni izborni organist tamošnje stolnice. Rojen l. 1848. v Varaždinu je študiral ljudsko šolo in prvih šest gimnazijskih razredov v svojem rojstnem mestu, 7. in 8. razred pa v Zagrebu. Pokojni profesor Kolander je izprva nameraval postati

frančiškan, a je to namero vsled šibkega zdravja moral opustiti. Pozneje je stopil v semenišče, študiral kot bogoslovec štiri leta, a bil zopet neposredno pred posvečenjem v mašnika primoran izstopiti. Nato se je popolnoma posvetil glasbi; študiral dve leti (od 1872—74) v Pragi na tamošnjem znamenitem orglarskem zavodu, eno leto (od l. 1874—75) pa na dunajskem konservatoriju. L. 1875 je postal začasni, leta 1878 pa stalni zagrebški stolni organist. Od leta 1876—1881 je podučeval obenem klavir na hrvatskem zem. glasbenem zavodu, od leta 1881. dalje pa imel lastno privatno teoretično-praktično klavirsko šolo in izvežbal precejšnje število izvrstnih pianistov. Kolarer je bil tudi skladatelj ter kot tak zložil veliko lepih, glasbeno dovršenih cerkvenih in svetnih skladb. R. L. P.

Δ V Rimu se je v tednu po beli nedelji vršilo občno zborovanje italijanskega Cec. društva in X. narodni kongres za cerkveno glasbo. Avstrijske cerkvene glasbenike sta zastopala prošt Mitterer iz Briksena in ravnatelj Goller iz Klosterneuburga.

Δ Na Dunaju se bo letos poleti od 10. do 15. septembra vršil svetovni evharistični kongres. Na sporedu je tudi dvoje predavanj, tičočih se cerkvene glasbe: 1. Evharistija in cerkvena glasba. 2. Instrumentalna glasba pri službi božji. Ta dva predavanja bosta v četrtek dne 12. septembra od 2.—4. popoldne pri „Šotih“. Pri svečanem koncertu, ki se bo o tej priliki vršil v soboto 14. septembra v veliki dvorani glasbenega društva (Musikvereinssaal), se bosta izvajala P. Hartmannov oratorij „Zadnja večerja“ in Don Klafskyjeva kantata „Rosa mystica“.

Δ Litmeriški škof Gross je na velikonočni ponedeljek t. l. sam dirigiral Meurererjevo takozvano „Harfenmesse“ op. 72. Škof Gross je namreč ne le velik prijatelj in zaščitnik cerkvene glasbe, ampak tudi teoretično in praktično temeljito izobražen glasbenik. — Na tem mestu hkrati omenjamo, da so pred sto leti tudi na ljubljanskem stolnem koru sodelovali nekateri kanoniki kot godbeniki in pevci.¹⁾

Darovi

za nove orgle v ljubljanski orglarski šoli.

(Prenos prejšnjih izkazov) K 1.918:30

P. n. nadaljni darovalci:

Matija Gerzin, župnik v Preserju	10—
Anton Golé, kaplan v Trziču	5—
Neimenovana v Ljubljani	100—

Skupaj 2.033:30

Popravek.

V zadnji (4.) „C. Gl.“-ovi prilogi se je v Jovanovo Marijino pesem vrinila mala pomota. V 3. taktu naj poje alt na tretji dobi: h mesto g, sicer so vsopredne oktave. Tudi bi svetovali to pesem peti raje v F-duru, kar bo zlasti za base ugodnejše.

Listnica uredništva.

G. J. M. v R. — Oprostite, ker nismo prinesli v tej številki Vaše Marijine pesmi; upamo pa, da nam jo bo mogoče s par popravki objaviti nekoliko pozneje o primerni priliki. Zdravi!

¹⁾ Radicz, Frau Musica in Krain, Laibach 1877, str. 35.

Današnjemu listu je pridejana 5. šte. prilog.

Odgovorni urednik lista in glasbene priloge **Stanko Premrl**.
Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska Zadružna tiskarna v Ljubljani.